

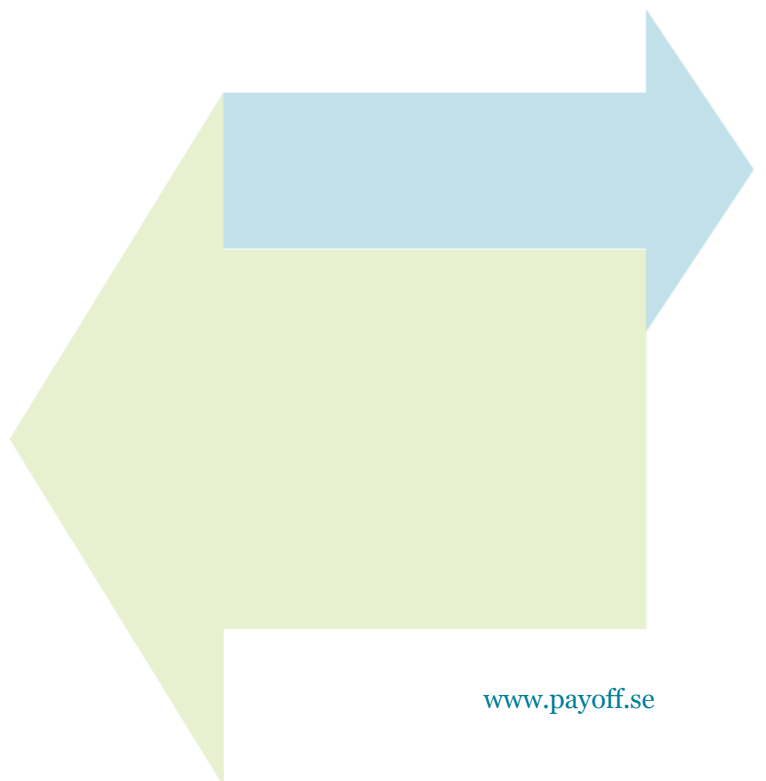
LEDA20™

Utvärdering projekt Move On

Slutrapport, inkl. samhällsekonomisk effektutvärdering
Samordningsförbundet Finsam Göteborg

2022-01-20

Innehållsförteckning

Inledning	4
Bakgrund	4
Utvärderarnas uppdrag.....	4
Metod	5
Projektets mål.....	5
Övergripande mål	5
Resultat och effekter enligt förändringsteorin.....	5
Geografisk omfattning	6
Projektets verksamhet och utveckling.....	7
Insikter om förmågor, styrkor och svagheter	7
Gruppaktiviteter har stort värde	8
Värdet av samordning	8
Deltagandets betydelse.....	9
Hållbarhet.....	9
Neutral part är en framgångsfaktor	9
Organisation och utveckling	9
Projektet grundar sig på erfarenhet och dokumenterad kunskap	9
Den värdeskapande processen	10
Lärande och värdeskapande på kort och lång sikt.....	11
Salutogent förhållningssätt	12
Implementering.....	12
Alternativa insatser	12
Resultat	14
Deltagare	14
Tid per deltagare	14
Tid och resurser utifrån ett jämställdhetsperspektiv	15
Resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv	15
Tid i offentlig försörjning.....	17
Uppdaterad samhällsekonomisk analys.....	19
Allmänt kring samhällsekonomisk nytta.....	19
Samhällsekonomisk intäkt på kort sikt	20
Lönsamhet och återbetalningstid	21

Lönsamhet	21
Återbetalningstid	21
Prognos	22
Analys och rekommendationer	23
Målgruppen har uppmärksammats	23
Move On-metodiken fungerar	23
Samordning gör skillnad	23
Resultaten visar på tydliga stegförflyttningar mot arbete	24
Betydelsen av relevanta metoder och kompetens	24
Matchning mot arbete är förutsättning för ett lyckat resultat	25
Återgång vs omställning	25
Resultat i förhållande till övergripande utvärderingsfrågor	26
Har ny kunskap, nya arbetssätt och samverkansmodeller byggts upp för den aktuella målgruppen?	26
Har rehabilitering gjorts tillgänglig för målgruppen?	26
Har samverkan mellan berörda aktörer och den sjukskrivne förbättrats?	27
Får individen ökad insikt i sin rehabiliteringsprocess?	27
Rekommendationer	27
Avslutningsvis	28
Bilaga	29
Processkarta	29
Underlag från myndighetsrapporter	29
Underlag från forskning	31
BIP-forskning	31
ReDO®- metoden	32
ACT (Acceptans and Commitment Therapy)	32

Inledning

Bakgrund

Samordningsförbundet Finsam Göteborg har sökt och blivit beviljade projektfinansiering från Europeiska Socialfonden för projekt Move On. Projektet riktar sig mot målgruppen långtidssjukskrivna med en anställning som har behov av extra stöd för återgång i egen försörjning.

Det finns redan utarbetade strukturer hos myndigheter för att allmänt stödja individer för att kunna återgå i arbetslivet. Projektet har arbetat med den grupp som behöver extra mycket stöd samt där det finns behov av samverkan mellan flera myndigheter och arbetsgivaren för att kunna bidra till att individen återfår sin arbetsförmåga.

Projekt Move On har genomförts med stöd från Svenska ESF-rådet inom utlysningen Ökade övergångar till arbete och studier, Programområde 2 – Ökade övergångar till arbete med specifikt mål att kvinnor och män som står långt från arbetsmarknaden ska komma i arbete, utbildning eller närmare arbetsmarknaden.

Utvärderarnas uppdrag

Syftet med utvärderingen har varit att undersöka i vilken utsträckning som projekt Move On har bidragit till att Samordningsförbundet Finsam Göteborg och övriga aktörer i sjukskrivningsprocessen har utvecklat:

- Ny kunskap, nya arbetssätt och nya samverkansmodeller, för att kunna ge stöd till kvinnor och män med anställning som under lång tid med sjukskrivning behöver extra insatser för att kunna återgå i arbete eller studier.
- Ta reda på om rehabilitering gjorts tillgänglig för fler kvinnor och män (ursprungligen med fokus på Hisingen, men har utökats till hela Göteborg).
- Om samverkan mellan berörda aktörer och den sjukskrivne förbättras.
- Om individen fått ökad insikt i sin rehabiliteringsprocess

Utvärderarna har arbetat med en systematisk återföring till uppdragsgivaren under hela uppdraget för att skapa lärande under utvärderingsprocessen. Utvärderarna har också lämnat rekommendationer, vilka har använts såväl att driva projektet och verksamheten framåt under projekttiden samt för att bidra med kunskap kring implementering efter projektavslut.

Utvärderarna har under hela uppdragstiden samarbetat med projektägaren och dess projektansvariga representanter. Framst har det skett genom projektledaren, men även genom kontakter med projektgruppen, förbundschef, styrgrupp, styrelse och samarbetsparter. Utvärderingen har utgått ifrån att analysera och belysa projekt Move On utifrån ett individ-, verksamhets- och samhällsperspektiv.

Metod

Följande metoder har använts för datainsamling under utvärderingens genomförande:

- Intervjuer med projektledare och projektpersonal har genomförts under våren 2022 och hösten 2022.
- Intervjuer med projektägare och representanter för styrgruppen har genomförts under våren 2022 och hösten 2022.
- Intervjuer med deltagare har genomförts under våren 2022 och hösten 2022. Totalt har 13 deltagare intervjuats.
- Intervjuer med handläggare hos berörda parter har genomförts under hösten 2022.
- Intervjuer med representanter för arbetsgivare har genomförts under hösten 2022.
- SCB-data avseende antal deltagare och de resultat som skapas.
- Underlag från projektets interna uppföljning.
- Löpande avstämningsmöten med projektledare.
- Genomförande av workshops med personalen.
- Träffar med styrgrupp.
- Löpande tagit del av övrig dokumentation och underlag från projektet.
- Insamlande av övrigt, externt material som berör projektet, exempelvis relevanta rapporter.

Projektets mål

Övergripande mål

Det övergripande målet för projektet är att stödja sjukskrivna personer som behöver extra mycket stöd så att de kan återgå till arbete eller studier och därigenom tillvaratas individens arbetsförmåga.

Resultat och effekter enligt förändringsteorin

Enligt projektets förändringsteori ska följande resultat uppnås:

Resultat

- 80 procent av deltagarna byter passivitet till aktivitet.
- 50 procent av deltagarna avslutas till arbete eller studier.
- 20 procent av deltagarna gör stegförflyttningar i form av fortsatt arbetslivsinriktade rehabilitering, t.ex. genom det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan.
- 10 procent av deltagarna avslutas av övriga orsaker (flytt till annan ort, graviditet, avsaknad av arbetsförmåga m.m.)

Kortsiktiga effekter inom ramen för projektet

- Samordningsförbundet möter de sjukskrivnas behov av samordnat stöd
- Utvecklad modell som fördjupat samordnar de olika aktörernas insatser med utgångspunkt från deltagarnas individuella förutsättningar och behov, så att de sjukskrivna kan återgå i arbete eller studier snabbare.
- Utvecklad samverkan och arbetssätt genom ett tvärprofessionellt team.
- Ökad tillgänglighet av arbetslivsinriktade insatser genom fokus på individuella förutsättningar och behov.
- Anpassning av arbetsplatser för att främja återgång hos ordinarie arbetsgivare.

Långsiktiga effekter

- Ökad och bättre kommunikation och kunskap kopplat till sjukskrivningsprocessen hos de olika aktörerna, så att sjukskrivna individer med anställning får bättre stöd för att återgå i arbete eller studier.
- Bättre utvecklad samverkan mellan aktörerna.
- Tidigare insatser görs, vilket i sin tur leder till kortare sjukskrivning.
- Ökad kunskap hos arbetsgivare leder till att fler planer för återgång i arbete med bättre kvalitet kan tas fram.
- Samhällets stöd för sjukskrivna individer med anställning blir mer tillgängligt.
- Målgruppen är mer delaktiga i sin egen rehabiliteringsprocess.

Geografisk omfattning

I ansökan och inledningsvis under projektperioden var Move Ons upptagningsområdet sjukskrivna på Hisingen. Under projekttiden har detta ändrats, så att Move On har tagit emot deltagare från hela Göteborg. Detta har gjort att en större målgrupp har fått möjlighet att få stöd från projektet under projekttiden.

Projektets verksamhet och utveckling

Gemensamt för deltagarna i projektet har varit att de varit sjukskrivna under lång tid, många under flera år, några närmare 10 år. Därmed har deltagarna stått långt ifrån arbetsmarknaden.

Deltagarna har kommit i kontakt med och fått information om projektet via samverkande parter till Samordningsförbundet Göteborg såsom rehabkoordinator från Hälso- och Sjukvården samt handläggare hos Försäkringskassan. Flera av deltagarna hade hört positivt om projekt Move On inför start och beslutet att tacka ja till deltagande har känts självklart och tryggt.

”Fk gav mig den tid jag behövde för att bestämma mig om jag ville medverka i Move On eller inte”

Den långa sjukskrivningen har gjort att deltagarna upplevt att de befunnit sig ”mellan stolarna” och inte var i skick att driva sin rehabiliteringsprocess själva. Medverkan i projektet har därför setts som en möjlighet att få nödvändigt stöd för att bryta sjukskrivning och isolering.

Flera deltagare upplevde att exempelvis Försäkringskassan eller arbetsgivaren inte stod på deras sida och de var därmed mycket tacksamma att få ett stöd som de uppfattade var från en neutral part. Flera deltagare i projektet har beskrivit att de vill tillbaka till arbete, men inte till sin nuvarande arbetsgivare. Även här har det behövts en extern resurs som vägleder individen framåt. Flera deltagare har beskrivit Move On som den neutrala och lotsande parten som står på deras sida och som inte är styrd av en myndighets regelverk.

Insikter om förmågor, styrkor och svagheter

De intervjuade deltagarna är samstämmiga i att deltagandet i Move On på många sätt varit helt avgörande för förutsättningarna att bryta sjukskrivning och komma framåt i den arbetslivsinriktade rehabiliteringen. En viktig del i att möjliggöra deltagarens förflyttningen framåt har bestått i att Move On har hjälpt till att skapa insikt hos deltagaren kring sina egna förmågor, styrkor och svagheter.

”De har hjälpt mig med ALLT verkligen. Och gjort det parallellt med vården.”

Flera uppger att deltagandet i Move On har varit anpassat till just dem. Att aktiviteter, rehabiliteringstakt och insatser hela tiden har anpassats efter behoven.

”När jag först träffade teamet i Move On så var jag på botten – från dag 1 har de varit fantastiska och jag har inte haft något att skämmas för – jag har kunnat vara mig själv och berätta allt.”

”Move On har tänt ett ljus. Innan såg jag inget ljus alls”

”Hos vården kände jag mig som en robot, hos Move On kände jag mig som en människa”

Gruppaktiviteter har stort värde

Att få delta i en grupp med andra i samma situation beskrivs som ovärderligt av många deltagare. Samtalen har inspirerat till nya sätt att tänka, nya beteenden och nya förhållningssätt. Grupperna har också för flera betytt nätverkande och nya kontakter/vänner. Gruppen har bidragit till att deltagarna får en förståelse för att man inte är ensam i sin situation. Deltagarna i gruppen hjälper även varandra, man känner sig sedd och efterfrågad samt att man hamnar i ett sammanhang.

”Trots att det funnits dagar som det känns motigt att medverka i gruppverksamhet har jag åkt dit för gruppens skull”

Värdet av samordning

Flera deltagare beskriver att det stora värdet av Move On är att ha någon som samordnar och driver processen, att få hjälp med myndighetskontakter och regelverk.

”Otroligt bra bemött - de har gjort allt för att det ska vara på bästa sätt för ALLA. Väldigt lyhörda och engagerade. Försäkringskassan har (tidigare) nästan varit en motpart som man är rädd för”

Samstämmig syn är att det egentligen inte fanns några ytterligare önskemål om stöd eller andra insatser från projektet. Det som nämns är i så fall ”mer” av det mesta. Såsom fler tillfällen för gruppsamtal, fler aktiviteter avseende fysiska insatser och fler individuella samtal. Flera deltagare har tagit upp att tiden på ett halvår har varit väl tight för att kunna göra den förändring som krävs. Någon beskriver stressen över att veta att det finns en deadline så nära i tid och att det då handlar om att ”presteras sig frisk” på kort tid.

Det samlade intrycket är att deltagarna för första gången fått en helt ny typ av hjälp – ett samlat stöd – ”någon som är spindeln i nätet för mig...”. Att det finns en samordnare som både håller i processen och driver den. Move Ons hjälp beskrivs som mer på djupet och med ett strukturerat tänk avseende långsiktighet och hållbarhet än det myndighetsstöd de tidigare fått.

”Innan var jag ute på en sjö och visste inte vart jag ska ro. Helt vilse. Move On kunde sparka på mig i positiv bemärkelse åt rätt håll.

Flera deltagare beskriver livet innan deltagandet i Move On som ”kaos”. De beskriver sitt liv med social isolering och utan livskvalité.

”Såg verkligen väldigt mörkt på framtiden”

Den gemensamma bilden är att livet för deltagarna ser helt annorlunda ut efter deltagandet i Move On. Det beskrivs som ett tydligt före och efter.

” Detta har hjälpt mig sååå sååå mycket. Jag tror faktiskt att jag inte hade levt idag utan Move On”

”Den största skillnaden är att jag är glad och går till jobbet”

”Man går i sitt eget mörker och känner sig värdelös. Om man kommer i ett sammanhang där man blir bekräftad som man är så lyfter man.”

Deltagandets betydelse

På frågan om hur deltagarna tror att deras liv skulle sett ut idag om de inte fått stöd från Move On är alla svar starka berättelser där deltagarna pekar på att deltagandet på många sätt varit helt livsavgörande.

”Var så nära att ta mitt liv. Hade tappat vägen. Jag var sååå ensam”

Den fortsatta beskrivningen är att utan Move On skulle de fortsatt vara sjukskrivna – *”eller det skulle åtminstone tagit mycket mycket längre tid att bli frisk”*.

Flera beskriver att tiden som sjukskriven har präglats av ifrågasättande från myndigheter, arbetsgivare, läkare och närstående avseende mående och symptom. Tiden i Move On har i stället präglats av stöttande och respekt med tydligt fokus på att det är deltagaren själv som styr rehabiliteringsprocessen.

”Jag har fått tid för att läka, så hade det aldrig blivit utan Move On”

Hållbarhet

Hållbarhet är ett gemensamt begrepp från deltagarna – *”måste tänka på hälsan och få ett bra liv”*. Att de fått viktiga verktyg från Move On avseende hållbarhet är tydligt från samtliga. Att val och livsval behöver präglas av att undvika sjukskrivning framöver.

”Vill ha en arbetsplats där jag kan gå på toaletten när jag behöver!”

Neutral part är en framgångsfaktor

En avgörande faktor för projekt Move Ons framgång bedöms vara projektteamets neutrala ställning. En gemensam beskrivning från deltagarna är att personalen ses som medmänniskor som står på deras sida och inte är myndighetsutövande. Personalens tydliga förhållningssätt har varit att vara en stöttande part så att deltagaren själv orkar driva sin egen rehabiliteringsprocess. Även lokalernas neutrala placering beskrivs som värdefull. Lokalerna har inte varit placerade hos någon myndighet eller vårdcentral utan varit helt frikopplade.

Organisation och utveckling

Projektet grundar sig på erfarenhet och dokumenterad kunskap

När ansökan till projekt Move On skrevs fanns en erfarenhet kring både målgruppens behov, bristerna i samverkan mellan myndigheter för att stödja målgruppen samt erfarenhet av att driva och genomföra ESF-projekt. Redan innan ansökan skrevs genomfördes ett flertal inledande möten med ESF för att diskutera behovet av att stödja sjukskrivna som står långt ifrån arbetsmarknaden. Därmed fanns en förankring för projektiden både hos den blivande projektägaren, projektledningen och ESF. Exempelvis hade projektet redan på förhand identifierat vilka kompetenser som behövdes för att

genomföra insatserna, vilket var förankrat i både erfarenhet och forskning. Personalstyrkan har sedan byggts upp utifrån denna kravspecifikation. Det har visat sig att teamet kompletterar varandra både i arbetsmetodik och i kunskap.

Deltagarna har en komplex problematik och har ”hamnat mellan stolarna”, detta gör att personalen i projektet varit tvungna att skraddarsy insatsen för varje deltagare. Deltagarna har beskrivit sig som vilsna, isolerade och har svårt att lösa sin situation på egen hand. Det har visat sig att de har behövt stöd utifrån hela sin livssituation, där hjälp med samordning av både insatser och kontakter med myndigheter är centralt.

Den person som till stor del skrev ansökan har funnits med under hela projekttiden. Det gör att det hela tiden funnits en tydlig förankring mellan förarbetet till projektet och det praktiska genomförandet. Det har skapat en stabilitet kring det grundläggande uppdraget i projektet. Personen har även tidigare erfarenhet av ESF-projekt.

Projektägaren, Samordningsförbundet Finsam Göteborg, är en erfaren projektägare, och har varit projektägare för flera stora ESF-projekt. Detta har också bidragit till en stabilitet kring projektet och att förankring kontinuerligt har skett med relevanta parter. Därtill kommer att projektledaren har en omfattande erfarenhet av målgruppen, Försäkringskassans uppdrag och regelverk samt intresse för samverkan i syfte att stödja individprocessen.

Den värdeskapande processen

Move On arbetar enligt tre faser; Rekryteringsfas, Aktivitetsfas och Avslutningsfas. Samtliga deltagarna har haft sin ersättning från Försäkringskassan när de kommer till projektet. Rekryteringen av deltagarna har till stor del skett via de samverkande parterna såsom vården och Försäkringskassan. Inledningsvis görs en kartläggning av individens livssituation, behov och styrkor.

Under aktivitetsfasen har det upprättats en handlingsplan med utgångspunkt av vad som har framkommit under kartlägningsinsatsen; behov, intressen, förutsättningar och möjligheter med fokus på målet att återgå i arbete eller studier. Under aktivitetsfasen har aktivitetsplanen kontinuerligt följts upp och justeras för att säkerställa progression i individens utveckling. Arbetet har drivits framåt i ett gemensamt samarbete mellan deltagare, remittent, projektmedarbetare och arbetsgivare. Under avslutningsfasen sammanfattas resultatet, projektet säkerställer en övergång till nästa steg i individens utvecklingsprocess utan att det uppstår glapp. Återkoppling och förankring sker kontinuerligt med remitterande myndighet. För ytterligare information, se Move Ons processkarta i bilaga.

Under aktivitetsfasen är det tre metoder som har inspirerat personalens arbete, vilka beskrivs mer utförligt i bilaga:

- Stresshanteringsinsatser inspirerad av ACT-metoden. Kursen riktar sig till individer med en upplevd ohälsa som är i behov av extra stöd för att kunna hantera stress, oro, ångest, smärta och/eller tidigare erfarenheter. Innehållet är en blandning av teori, samtal i grupp och hemuppgifter. Några av nyckelkomponenterna i kursen handlar om att förändra det du kan påverka, träna på acceptans vad gäller inre tankar och känslor och vikten av regelbunden återhämtning, fysisk aktivitet och medveten närvaro. ACT ger individen konkret kunskap och verktyg att själv ta ansvar för sitt mående.
- ReDO har inspirerat arbete med gruppinsatser: att i grupp ge deltagarna

redskap för att själva analysera sin vardag, att identifiera styrkor och svagheter samt på egen hand sätta upp mål och formulera strategier för förändring samt att skapa en långsiktig förbättrad och bibehållen hälsa.

- BIP-forskningen har använts som förhållningssätt vid utformningen av gruppverksamheter: Fokus på parallella processer inom jobbsökande, kunskap om arbetsmarknaden och dess basala krav, deltagarens tro på att återfå arbetsförmågan och projektpersonalens tro på att individen har resurser att ta sig hela vägen tillbaka till egen försörjning.

Lärande och värdeskapande på kort och lång sikt

Förutom att deltagarna i projektet har fått ett samordnat stöd för att göra stegförflyttningar mot återgång i arbete, så har Move On även skapat mervärden och lärande för berörda parter och organisationer. Samtidigt som Move On samordnat stödet till individen har arbetet skapat ett organisatoriskt lärande och byggt upp och fördjupat samverkansstrukturer mellan myndigheterna. Projektet har visat på behovet av denna samverkan, så att myndigheterna får en fördjupad förståelse över att den aktuella målgruppen inte klarar av att driva sin egen rehabiliteringsprocess. Deltagarna i Move On har haft svårt att driva sina egna komplexa ärenden med myndigheter och arbetsgivare. För att det ska bli en förflyttning framåt har det tydligt visat sig att det behövs en samordnande funktion där samverkan kring individens utveckling står i fokus. Här har Move On spelat en mycket central roll.

För att Move On ska skapa mervärden efter projektslut behöver lärande, arbetssätt och samverkansstrukturer från projektet tas tillvara. Detta skulle exempelvis kunna göras i form av "Move On-team" med relevant bemanning. Utifrån erfarenheter från projektet bör det i ett sådant team finnas följande funktioner/ kompetenser: samordnare, hälso-utvecklare, arbetsterapeut och Studie- och Yrkesvägledare.

- Samordnare för att samordna individens process och hantera kontakterna med berörda parter.
- Hälsoutvecklaren har ett tydligt arbetsinriktat fokus och arbetar med individen för att bryta sjukdomsidentitet. Fokus på individens hälsa i stort som innefattar både fysisk/psykisk och social hälsa. Utgår från vad individen själv kan påverka för att minska stress och påverka sitt mående positivt. Vi kartlägger nuläge och önskat läge med fokus på hållbarhet och en långsiktig balans inkluderat arbete. Samtalar kring ämnen som sömn, kost, återhämtning, fysisk aktivitet, hantering av stress/ångest, relationer och återgång i arbete. Arbetar med att öka aktivitetsförmåga och informerar vilka aktiviteter som finns att tillgå både i närområdet tex Hälso- och Rehabiliteringscentrum/Hälsolots/Fysik Aktivitet på recept eller stöd via Aktiv inom samordningsförbundet. Utgår från individens förutsättningar och vid behov följer med ut på aktiviteter.
- Arbetsterapeut, vilken har ett brett uppdrag. Arbetsterapeuter har kompetens kring psykosociala processer, vilket behövs för att stödja individen att bryta negativa mönster och bygga upp positiva i stället. Arbetsterapeuten kan ge stöd både till individen samt till arbetsgivare och utbildare kring frågor som handlar om exempelvis stress, att umgås i grupper, klara av buller med mera. Arbetsterapeuten kan också hjälpa till att skapa strukturer för individen när det gäller rutiner i vardagen.
- Studie- och Yrkesvägledare är ett bra stöd för den andelen av deltagarna som kommer alternativt behöver komma till insikt att det är nödvändigt att byta yrkesbana för ett framtida hållbart arbetsliv. Denna funktion behöver inte nödvändigtvis vara en anställd i teamet, utan skulle även kunna tas in som resurs vid behov.

Salutogent förhållningssätt

Den tydliga metodiken som Move On-teamet har arbetat utifrån är att de har fokuserat på det friska och det som fungerar hos deltagarna. Under intervjuerna med deltagarna har detta visat sig vara en betydande framgångsfaktor.

”de tror att de är sjuka bara för att de är sjukskrivna – och sen hittar vi tillsammans mängder av friska saker, styrkor och förutsättningar”

Deltagarna beskriver att samtliga myndighet- och vårdkontakter de haft innan Move On har riktats in på det som inte fungerar och det som inte är friskt. Hos Move On har det istället riktats in på vad som fungerar, vilka styrkor det finns och vad som behöver göras för att det ska vara hållbart i längden.

Implementering

Det har varit en tydlig och samstämmig bild från styrgrupp, personal och projektteam kring behovet av att implementera Move On som verksamhet och som metod. Beskrivningen är att det inte finns något alternativ för målgruppen att få den stöttning som Move On erbjuder. Denna bild kompletteras med deltagarnas berättelser om att de inte fått denna hjälp från annat håll och att flera av deltagarna uttrycker att utan Move On hade de kanske inte ens levat.

Remitterande parter uttrycker att det finns ett stort behov att den arbetsmetodik och de samverkansstrukturer som har byggts upp under projektiden tas tillvara. De delar i arbetsmetodiken som beskrivs som viktigast är det förtroende och relationen med deltagaren som Move On har lyckats med. Remitterande parter uttrycker att det inte finns de förutsättningarna i deras ordinarie kontakt med individerna.

*”Fantastiskt att man kommit på det här projektet! Det måste bara finnas!!!
De kan inte lägga ner detta!! Då ställer jag mig på Götaplatsen och protesterar!!!”*

Alternativa insatser

De flesta deltagarna i Move On har varit sjukskrivna under en lång tid och/eller har haft en lång sjukhistoria. Detta signalerar i sig att det har varit svårt för dessa personer att få ett fungerande stöd, utifrån sin livssituation och sina behov. Både myndigheter och arbetsgivare har haft svårt att hitta lösningar som passat individerna i målgruppen. Under genomförandet av detta uppdrag har utvärderarna vid flertal tillfällen pratat med personer som representerar olika organisationer och funktioner i samhället, vilka ska fungera som stöd till individer i målgruppen. Den tydliga bilden är att det inte finns något väl fungerande, alternativt stöd, till individerna i målgruppen utöver Move On. Move On behövs därför både för att de enskilda individerna ska få ett relevant och effektivt stöd i sin rehabiliteringsprocess. Samtidigt hjälper Move On Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och även aktuell arbetsgivare att klara av sitt uppdrag, vilket de har svårt att göra för den aktuella målgruppen. Den aktuella målgruppen har helt enkelt en allt för låg kapacitet och en allt för komplex problembild för att de ska kunna ta del av myndigheternas ordinarie insatser.

Många deltagare har, som vi redovisat ovan, varit sjukskrivna under lång tid och många gånger känt en avsaknad av fungerande stöd. Även vid intervjuer med representanter för berörda parter beskrivs det att det inte finns något relevant alternativ till Move On. Det enda som framkommer är att en väl fungerande kontakt med en rehabkoordinator till viss del skulle kunna ge ett motsvarande stöd. Dock lyfts det fram att det i dagsläget helt enkelt inte finns någon funktion eller organisation som har de resurser, arbetssätt och kompetens som Move On har. Move On tar sig även an individens hela livssituation, på ett annat sätt än vad t.ex. enskilda myndigheter har möjlighet att göra. Det lyfts i intervjuer fram att Move On, förutom stödet till den enskilde individen, upplevs som ett stöd till personal hos berörda parter och hos arbetsgivaren. Det är därför utvärderarnas bedömning att det för den aktuella målgruppen är av stor betydelse att Move On finns och kan ge ett relevant stöd i deras svåra och komplicerade livssituation.

Resultat

Nedan gör vi en analys av de resultat och effekter som projekt Move On har skapat på deltagarnivå. De redovisade resultaten och analyserna nedan utgår från den officiella SCB-data som projektet har redovisat fram till och med oktober 2022.

Deltagare

Volymmålet för projekt Move On var, enligt ansökan, att projektet under projekttiden ska stödja 250 deltagare, varav 165 (67 procent) kvinnor och 85 (33 procent) män. Procentandelen speglar andelen sjukskrivna kvinnor och män i målgruppen. Enligt ändringsansökan har volymmålet justerats till 120 deltagare.

Tabell 1. Antal deltagare och kön

Deltagare och kön tom okt -22 enl. SCB	Antal deltagare	Andel	Mål
TOTALT	106 st		120 st
Varav kvinnor	80 st	75 %	67 %
Varav män	26 st	25 %	33 %

Till och med oktober 2022 har 106 deltagare skrivits in i projekt Move On, enligt SCB-statistiken. Detta är en tydlig ökning från de 68 deltagare som var inskrivna tom februari 2022, vilket var underlaget för motsvarande resultatanalys i utvärderingens delrapport. Projektets interna uppföljning visar dessutom att antalet inskrivna deltagare är 114 till och med 7 november. Dessutom står deltagare i kö till insatsen. Antalet deltagare under projektperioden kommer därmed att ligga i nivå med volymmålet för ändringsansökan. Volymmålet får därmed anses uppfyllt.

Fördelningen mellan kvinnor och män har en tydlig övervikt mot kvinnor. Fördelningen har dock jämnats ut något under den avslutande delen av projektperioden. I februari 2022 var fördelningen mellan kvinnor och män, 81/19 procent. I oktober 2022 har den ändrats till 75/25 procent. Det är allmänt känt att andelen kvinnor är högre i den aktuella målgruppen. Däremot kan det vara relevant för personalen i Move On att fortsätta att följa upp och analyser könsfördelningen i förhållande till den aktuella målgruppens könsfördelning.

Vi kan också konstatera att endast 1 deltagare av de totalt 106 har varit under 25 år, vilket ligger i linje med projektets inriktning och målgrupp. Det vill säga att stödja långtidssjukskrivna med arbetsgivare.

Tid per deltagare

Stödet som projekt Move On ger sina deltagare består i största utsträckning av den tid som personalen kan engagera sig i respektive deltagare. Det är därför av stor vikt att

följa upp hur mycket tid som respektive deltagare får ta del av. Under de inledande månaderna av genomförandefasen var den tid som projektet arbetade med deltagare relativt låg och varierande. Efter fyra till fem månader ökade tiden och har därefter varit stabil. Den genomsnittliga tiden som deltagarna fått stöd har varit stadigt ökande från februari 2021. I juni nådde den genomsnittliga tiden per deltagare upp till över 20 timmar i månaden, för att nå all-time-high i oktober 2022, med i genomsnitt drygt 30 timmar per deltagare och månad. Under år 2022 har projektets kapacitet varit cirka 40 deltagare per månad, med befintlig bemanning.

Tid och resurser utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Nedan redovisar vi hur mycket tid som projekt Move On har använt sig av, i förhållande till deltagarna och fördelat på kön. Underlaget består av den redovisning som projektet har skickat in till SCB tom oktober 2022.

Tabell 2. Deltagartimmar uppdelat på kön och totalt. Avser t o m oktober 2022.

	Tid kvinnor	Tid män	Tid TOTALT
TOTALT	17 103 tim	4 301 tim	21 404 tim

Generellt kan vi se att betydligt mer tid har lagts på kvinnor jämfört med män. Den grundläggande orsaken är dock att projektet har haft betydligt fler deltagande kvinnor än män. Därför behövs även en analys av antal timmar per deltagare uppdelat på kön, för att kunna göra en analys av hur projektet har använts sig av sina resurser utifrån ett kvantitativt jämställdhetsperspektiv.

Tabell 3. Deltagartimmar per deltagare, uppdelat på kön. Avser t o m oktober 2022.

	Tid/deltagare kvinnor	Tid/deltagare män	Tid/deltagare TOTALT
TOTALT	214 tim/deltagare	165 tim/deltagare	202 tim/deltagare

Det visar sig att gruppen kvinnor får klart mer tid i projektet jämfört med gruppen män. Att Move On ger mer tid till kvinnor än män skiljer sig från många andra ESF-projekt, där männen oftast får betydligt mer tid. Detta är en intressant iakttagelse och orsakerna till detta bör analyseras djupare av projektet själva.

Vi kan dock konstatera att det genomsnittliga stödet som Move On har givit sina deltagare dels har stigit i förhållande till delrapporten i februari 2022. Dels har ökningen skett både för kvinnor och män, där ökningen varit störst för kvinnorna.

Resultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Ovan har vi beskrivit hur mycket tid och resurser som projekt Move On har stöttat sina deltagare med och hur resurserna har fördelats utifrån ett kvantitativt jämställdhetsperspektiv. Men i grunden är inte fördelningen av resurser det viktigaste, utan att

kvinnor och män får likvärdiga förutsättningar att lyckas, det vill säga att återgå i arbete och klara av att försörja sig själva genom arbete. Därför behövs även en analys av de resultat som projekt Move On har skapat.

Därmed behöver vi beskriva och analysera hur stödet till kvinnor respektive män har fungerat för att deltagarna ska kunna ta steget till arbete eller studier. Därför redovisar vi nedan vilka resultat som kvinnor och män har uppnått med stöd av projektet, vilket i SCB-redovisningen motsvarar "Status vid avslut".

Tabell 4. Status vid avslut uppdelat på Antal utskrivna totalt och uppdelat på kön. Avser t o m oktober 2022.

Status vid avslut	Kvinnor	Andel	Män	Andel	TOTALT	Andel
Lönearbete	11 st	15 %	2 st	3 %	13 st	18 %
Studier	1 st	1 %	0 st	0 %	1 st	1 %
Praktik	3 st	4 %	0 st	0 %	3 st	4 %
Söker arbete	4 st	6 %	0 st	0 %	4 st	6 %
Annat	37 st	52 %	13 st	18 %	50 st	70 %
TOTALT	56 st	79 %	15 st	21 %	71 st	100 %

I delrapporten från februari 2022 gjorde vi en motsvarande uppställning. Vi påpekade då att den totala populationen avslutade deltagare var liten och att resultaten skulle tolkas med viss försiktighet. Totalt har nu populationen avslutade deltagare ökat från 35 upp till 71. Den procentuella fördelningen är dock i princip oförändrad avseende "Status vid avslut". Resultatet bedöms därför som stabilt. Vi kan därmed konstatera att cirka 1/5 av deltagarna klarar av att gå tillbaka till arbete hos sin befintliga arbetsgivare, trots att de i många fall varit mycket långvarigt sjukskrivna.

Från februari har inte någon fler deltagare gått vidare till studier. Vi kan därmed konstatera att en mycket liten andel i den befintliga målgruppen är motiverade att påbörja studier för att nå en förändring i sina liv. Andelen som går till praktik och som är aktivt arbetssökande är också få. Den fortsatt största gruppen är fortfarande deltagare som registreras i gruppen *Annat*. En betydande andel av deltagarna i kategorin *Annat* har klarat av att bryta sin isolering och har påbörjat positiva stegförflyttningar mot arbete. Däremot är de i behov av fortsatt arbetslivsinriktat stöd efter att de skrivs ut från projekt Move On. Utvärderarna vill här poängtera att detta resultat ligger helt i linje med behoven hos projektets målgrupp och projektets inriktning. Projekt Move On bryter utanförskap och passivitet hos deltagarna samt startar en positiv utvecklingsprocess. Däremot är det inte möjligt för alla deltagare att nå hela vägen fram till egenförsörjning genom arbete under själva insatstiden i Move On. Analyserar man deltagarna i kategorin *Annat* lite djupare ser man att gruppen främst består av personer som gått vidare till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering, främst inom det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedling och Försäkringskassan samt personer som är i behov

av fortsatt medicinsk rehabilitering. Det finns även några som blivit beviljade sjukersättning eller individer som är avslutade av andra anledningar.

Det finns också personer som har avslutats till fortsatt medicinsk rehabilitering. För dessa personer har Move On dock säkerställt att individen har fått en vårdplan och hamnat rätt i välfärden. Dessa personer behöver således först en medicinsk rehabilitering innan det är aktuellt att göra en plan för återgång i arbete. Flera personer har exempelvis remitterats till psykiatrin för utredning av neuropsykiatriska funktionsnedsättningar (t.ex. ADHD, autism m.m.)

Vi kan därmed konstatera att i gruppen *Annat* finns personer som har gjort tydliga stegförflyttningar mot arbete eller studier, även om de inte har kommit ända fram. Move On har för dessa personer gjort en grundplanering tillsammans med individen och aktuella parter, vilket leder till att individen hamnar rätt i välfärden och vården. Därigenom stärks deras långsiktiga möjligheter till återgång i arbete. Vägen dit kommer dock att ta tid och individen är i behov av fortsatt stöd.

Om vi slår ihop informationen från SCB och information från projektets interna uppföljning och analyserar Move On:s resultat i förhållande till projektets målbild kan vi konstatera:

- Om vi adderar de deltagare som återgått i arbete, de deltagare som gått till studier, de deltagare som praktiserar samt är aktivt arbetssökande når vi upp till cirka 30 procent. Målet att 50 procent av deltagarna ska gå till arbete eller studier är därmed inte uppnått. Om vi däremot adderar de personer som gått vidare till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering, exempelvis det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, kommer vi upp i drygt 60 procent. En övervägande andel av alla deltagare i projekt Move On gör därmed betydande stegförflyttningar mot arbete.
- Om vi dessutom adderar de som har gått till fortsatt medicinsk rehabilitering med en tydlig fortsatt vårdplan, så motsvarar den totala gruppen cirka 85 procent av de avslutade deltagarna. Därmed är målet att 80 procent av deltagarna ska bryta passivitet uppnått.
- Andelen av de avslutade deltagarna som har gått vidare till det förstärkta samarbetet motsvarar cirka 35 procent (enligt intern uppföljning tom 7/11–22). Därmed är målet att 20 procent av deltagarna ska göra stegförflyttningar i form av fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering uppnått.
- 7 procent av de avslutade deltagarna i projektet går vidare för prövning till sjukersättning och tre procent är avslutade av övriga anledningar (enligt intern uppföljning tom 7/11–22). Detta ligger helt i linje med målet på 10 procent.

Tid i offentlig försörjning

Forskning visar tydligt att ju längre tid en individ befinner sig i utanförskap desto svårare är det att bryta detta för att sedan kunna återgå i arbete och studier. Vi har därför använt information i SUS¹ angående de inskrivna deltagarnas tid i offentlig försörjning som indikator för hur långvarigt utanförskapet har varit.

¹ SUS (Sektorsövergripande system för uppföljning av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet) är ett system för att följa upp resultaten av samverkan och finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet.

Tabell 5. Tid i offentlig försörjning innan deltagande i projekt Move On, uppdelat på kön. Avser inskrivna deltagare t o m november 2022. Siffror inom parentes avser tom december 2021.

	Kvinnor	Män	TOTALT
Upp till 4 år	65 (35) st	25 (12) st	90 (47) st
4-9 år	20 (8) st	3 (0) st	23 (8) st
Över 9 år	4 (3) st	0 (0) st	4 (3) st
TOTALT	89 (46) st	28 (12) st	117 (58) st

Vi kan konstatera att många av deltagarna har ett långt utanförskap bakom sig. Det signalerar därmed att de behöver omfattande stöd och att de sannolikt behöver omfattande tid på sig för att utvecklas och göra stegförflyttningar. Dessutom är det en mycket stor skillnad mellan kvinnor och män. Det finns ingen av männen som har en tid som överstiger fyra år och i kategorin 4–9 år finns bara ett fåtal män.

Resultaten ovan förstärker bilden av att deltagarna står längre ifrån arbetsmarknaden även vad som bedömdes när målsättningen för projektet beslutades. Den långa tiden i sjukskrivning och utanförskap har helt enkelt blivit en ytterligare försvårande faktor i sig, utöver deltagarnas grundläggande problematik.

Uppdaterad samhällsekonomisk analys

Inom ramen för utvärderingen av projekt Move On har utvärderarna gjort en samhällsekonomisk effektutvärdering för att visa på det värde som skapas genom de stegförflyttningar som deltagarna gör under tiden de får stöd av projektet. Enligt önskemål har slutredovisning av den samhällsekonomiska effektutvärderingen brutits ut och levererats i separat rapport. Se utvärderarnas Delrapport 3; Samhällsekonomisk slutrapport projekt Move On, daterad 2022-11-24. Nedan följer ett kapitel med en kortare beskrivning av de samhällsekonomiska effekterna, inklusive hur de fördelar sig på olika samhällsaktörer och förklaring till varför de uppstår. Observera att resultaten nedan är uppdaterade utifrån deltagarresultaten till och med oktober 2022, det vill säga 71 avslutade deltagare. Den separata rapporten från 2022-11-24 byggde på deltagarresultat till och med september 2022, det vill säga 63 avslutade deltagare.

Allmänt kring samhällsekonomisk nytta

Samhällsekonomisk intäkt skapas primärt genom att en person kan göra stegförflyttningar från icke arbetande till att arbeta. Då skapas både ett samhällsekonomiskt produktionsvärde samt finansiella effekter. Dessa effekter påverkas i sin tur av omfattningen av anställningen samt om arbetstagaren har en subventionerad anställning på grund av funktionsnedsättning eller inte. När det gäller studier är det en av de mest kraftfulla "friskfaktorer" som finns för att rusta en individ, så att hen klarar att försörja sig själv. Däremot tar studier tid och under den tiden skapas det inte någon samhällsekonomisk intäkt. I stället ska studier ses som en social investering, där samhället satsar resurser idag och där både individen och samhället är vinnaren den dagen individen är klar med sin utbildning och kan ta steget över till arbetslivet och försörja sig själv.

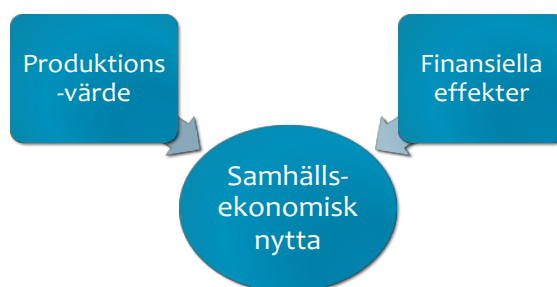

Bild 1. Modell Samhällsekonomisk nytta

Till och med oktober 2022 har 71 av totalt 106 inskrivna deltagare avslutats i projekt Move On. De deltagare som har gått till arbete skapar i genomsnitt en samhällsekonomisk intäkt för projektet motsvarande cirka 110 000 kr per deltagare och år, vilket är en betydande positiv utveckling jämfört med den livssituation som deltagarna hade när de påbörjade insatsen i Move On. Lönsamheten de två första åren blir därför negativ, men på sikt kan betydande samhällsekonomiska värden skapas. Den genomsnittliga

återbetalningstiden för projekt Move On är cirka 9 månader, vid tidpunkten när deltagarna skrivs ut från projektet. Resultatet signalerar tydligt att Move On har utvecklat ett väl fungerande stöd till deltagarna.

Samhällsekonomisk intäkt på kort sikt

De stora vinnarna i detta projekt är självklart deltagarna/individerna själva. Med hjälp av Move On påbörjas det som förhoppningsvis ska leda dem tillbaka från isolering och utanförskap till inkludering och egenförsörjning genom arbete. Till och med oktober 2022 är det 13 av de avslutade deltagarna som klarat av att göra stegförflyttningar hela vägen tillbaka till egen försörjning genom arbete. Det är genom dessa deltagare som de samhällsekonomiska intäkterna nedan har skapats. Observera att intäkterna nedan ”bara” motsvarar de ekonomiska effekter som skapas i direkt anslutning till projektavslut.

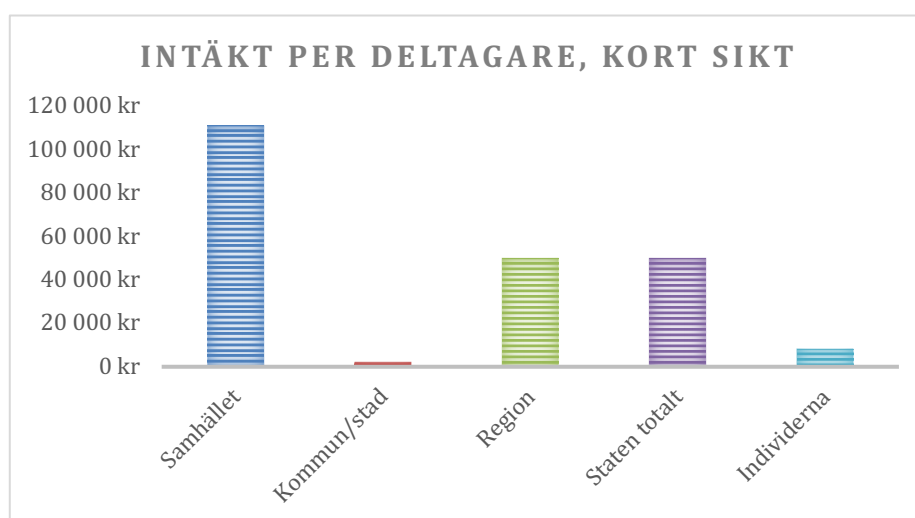

Diagram 1. Intäkt per deltagare och år baserat på resultat vid projektavslut

Förutom individen och samhället i stort blir regionen och staten stora vinnare när deltagare klarar av att återgå i arbete. Merparten av deltagarna återgår dessutom i heltidsarbete. Att region och stat är stora vinnare är helt naturligt utifrån att målgruppen är långtidssjukskrivna, vilka har stort behov av sjukvård och statlig försörjning under tidsperioden före de får stöd från Move On. Regionens intäkter består således av minskade kostnader för sjukvård och ökade skatteintäkter. För staten består intäkterna främst av minskade kostnader för Försäkringskassan och ökade intäkter från indirekta skatter. Effekten på Arbetsförmedlingen är dock liten, eftersom merparten av deltagarna som har återgått i arbete har klarat av det utan stöd från Arbetsförmedlingen. Att kommunen som myndighet har en liten intäkt är helt naturligt, eftersom målgruppen i liten omfattning är beroende av kommunalt stöd. Men ju fler deltagare som kommer i arbete desto mer kommer de kommunala intäkterna att öka genom främst ökade skatteintäkter. Däremot vill vi framhålla att en relativt stor andel av deltagarna i Move On har Göteborgs stad som arbetsgivare. Därigenom kommer den kommunala organisationen få positiva effekter genom att minska antalet långtidssjukskrivna.

På grund av att det är en relativt liten andel av deltagarna som klarar av att återgå i arbete redan under projekttiden, så är det sannolikt att intäktsnivåerna på sikt kommer att öka ytterligare. När exempelvis deltagare som idag är arbetssökande eller som går vidare till fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering, på sikt klarar av att återgå i arbete, skapas en kraftfull positiv ekonomisk effekt.

Lönsamhet och återbetalningstid

Lönsamhet

Målgruppen i Move On står långt ifrån arbetsmarknaden och behöver således ett omfattande stöd och gott om tid på sig att ta sig tillbaka till arbete. Trots detta är de genomsnittliga samhällsekonomiska intäkterna per deltagare som skapas så pass stora att de överstiger kostnaderna för insatsen redan under det första året.

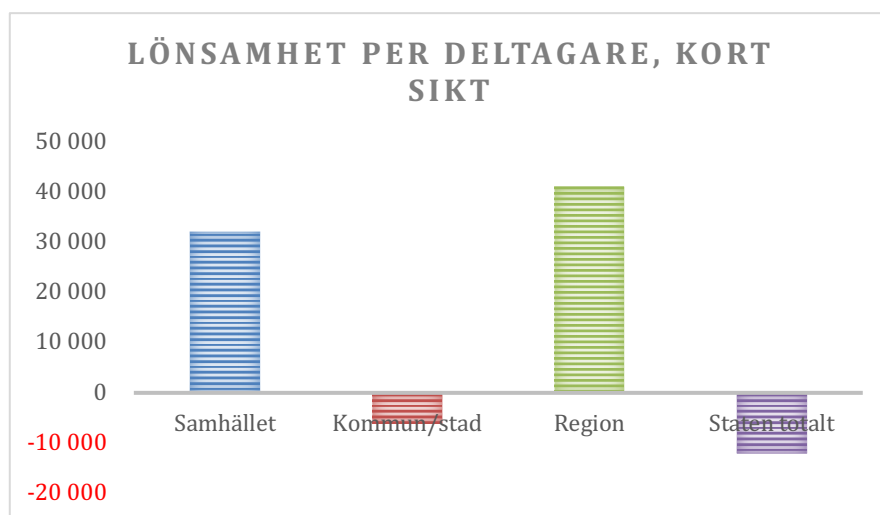

Diagram 2. Lönsamhet per deltagare baserat på resultat vid projektavslut

Regionen är den enskilda aktör som på kort sikt får den största lönsamheten. Orsaken är att regionen får betydande intäkter genom minskade kostnader för sjukvård samt ökade skatteintäkter. Samtidigt är regionens kostnader för insatsen relativt begränsade. Att kommunen får en negativ lönsamhet på kort sikt beror på att kommunen bidrar till kostnaderna för insatsen, samtidigt som de kommunala intäkterna är relativt små.

Återbetalningstid

Återbetalningstiden för projekt Move On är, på samhällsnivå, under ett år. Därmed kan vi konstatera att projekt Move On har lyckats utveckla och genomföra en effektiv insats, där målgruppen klarar av att bryta isolering och utanförskap för att i nästa steg klara av att göra tydliga stegförflyttningar mot egenförsörjning genom arbete. En viss andel av deltagarna klarar dessutom att ta hela steget tillbaka till arbete inom projektperioden. Därutöver finns många som har påbörjat en positiv utveckling, vilken sannolikt ger ytterligare ekonomiska effekter längre fram i tiden.

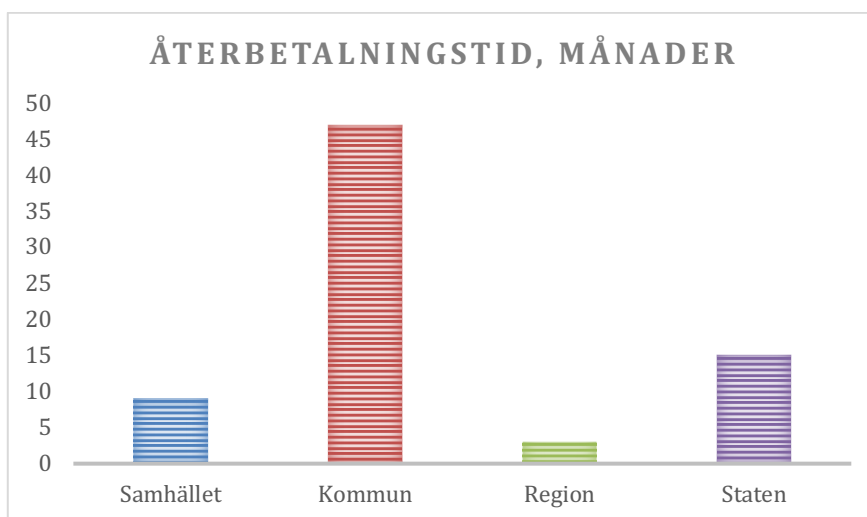

Diagram 3. Återbetalningstid baserat på resultat vid projektavslut

Prognos

Ovan har vi visat på de ekonomiska effekter som har uppstått redan under projekttiden. Många av deltagarna behöver dock längre tid och ytterligare stöd för att ta sig hela vägen tillbaka till egenförsörjning genom arbete. Nedan gör vi därför en prognos som visar de ekonomiska effekter som kan uppstå om hälften av de deltagare som ännu inte nått tillbaka till arbete, i framtiden återigen klarar av att etablera sig på arbetsmarknaden.

De samhällsekonomiska intäkterna ökar i så fall från cirka 110 000 kr per deltagare och år till 290 000 kr per deltagare och år. Återbetalningstiden minskar samtidigt från nio månader till cirka fyra månader. Det finns därmed starka ekonomiska incitament till att fortsätta att stödja de deltagare som ännu inte nått hela vägen fram till egenförsörjning genom arbete.

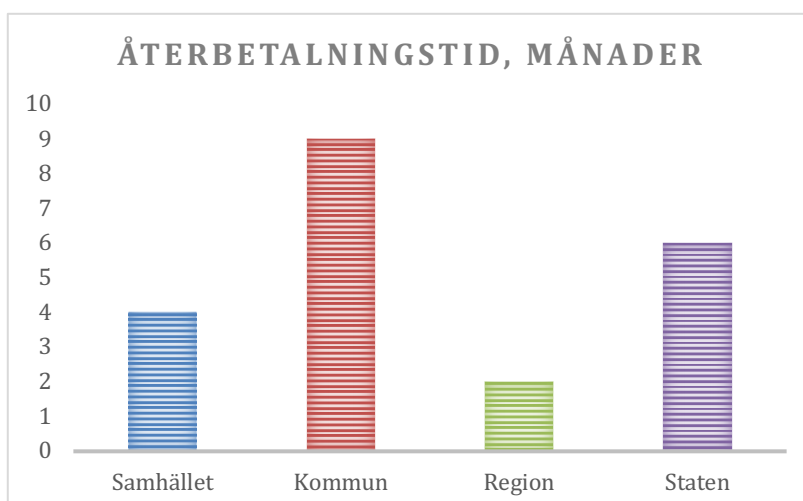

Diagram 4. Återbetalningstid baserat på Prognos

Analys och rekommendationer

Nedan gör vi en sammanfattande analys av vad utvärderarna har uppmärksammat under genomförandet av vårt uppdrag. Avslutningsvis lämnar vi även några rekommendationer, vilka vi hoppas ska bidra till fortsatt utveckling av Move Ons och samordningsförbundets verksamhet.

Målgruppen har uppmärksamrats

Projekt Move On riktar sig mot en målgrupp som många gånger har betraktats stå relativt nära arbetsmarknaden, eftersom målgruppen har en anställning. Move On har uppmärksammat att målgruppen långtidssjukskrivna med komplex problematik istället står långt eller mycket långt ifrån arbetsmarknaden. De har inte kapacitet och förmåga att delta i det förstärkta samarbetet mellan Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan. De får ofta inte något aktivt arbetsrehabiliterande stöd från Försäkringskassan och arbetsgivaren har många gånger inte kompetens att driva en relevant arbetslivsinriktad rehabilitering för individer med en sådan komplex problematik. Därigenom har Move On bidragit till att målgruppen i stort har uppmärksamrats och att kunskapen om målgruppens behov har ökat.

Move On-metodiken fungerar

Move On har byggt upp ett tvärsektorieellt och multikompetent team, vilket utgår från individens hela livssituation. Individernas problematik är komplex och består ofta av både medicinska, sociala och arbetslivsinriktade behov. Genom att arbeta med ett salutogent förhållningssätt och att ge individen stöd utifrån ett helhetsperspektiv lyckas Move On bryta isolering och motivera individen att bidra och ta ansvar för sin egen rehabiliteringsprocess. Därutöver stödjer Move On individen i kontakter med vården, myndigheter och arbetsgivaren. Även arbetsgivaren känner stöd från Move On, då de ofta inte vet hur det ska förhålla sig till den anställde och hur de på ett bra sätt ska kunna ta sitt arbetsgivaransvar i rehabiliteringsprocessen.

Samordning gör skillnad

Deltagarna i Move On uppvisar långvarigt utanförskap och komplex problembild. Trots detta skapar Move On betydande stegförflyttningar mot arbete samt att deltagarna bryter isolering och utanförskap. Orsakerna till detta kan var många. Utvärderarnas bedömning är dock att samordning är en nyckelfaktor i deltagarnas positiva utveckling. Den slutsatsen drar vi dels utifrån att metodiken i Move On fokuserar på samordning, till skillnad från vad deltagarna har upplevt med andra myndighetsinsatser. Därutöver beskriver deltagarna på ett målande sätt hur Move On har varit en coach och ledsagare i deras liv och att personalen har hjälpt till att få fungerande kontakter med berörda myndigheter. Dels har utvärderarna mångårig erfarenhet från likande projekt, där just samordning har varit en nyckelfaktor för att skapa positiv utveckling hos deltagarna. Vi vill därför uppmana projektpersonalen och samverkande parter att fortsätta arbeta i en samordnad process, utifrån att skapa så bra utveckling

för individen som möjligt. I det arbetet är det också viktigt att parterna utvecklar en samsyn för vilka mål som faktiskt ska uppnås för individen, så att alla parter stödjer processen i samma riktning. Detta svarar även upp mot vad som beskrivs i rapporten "Samordning av rehabiliteringsinsatser" där man kan läsa följande: "samordning av rehabiliteringsinsatser innebär att aktivt foga samman rehabiliteringsåtgärder så att de länkar i varandra, löper parallellt eller på annat sätt bildar en väl fungerande helhet".

Resultaten visar på tydliga stegförflyttningar mot arbete

När deltagarna först kommer i kontakt med Move On är de långtidssjukskrivna. Många mår mycket dåligt och flera beskriver att de inte vet om de hade orkat leva vidare utan stödet från Move On.

När deltagarna skrivs ut från Move On efter insatstiden på sex månader är det flera som redan har återgått i arbete. Därutöver är det flera som befinner sig i fortsatta arbetslivsinriktade insatser eller i medicinsk rehabilitering, för att i nästa steg kunna påbörja arbetslivsinriktade rehabiliteringsinsatser. Resultaten visar därigenom att med rätt typ av stöd klarar individerna i målgruppen att bryta sitt långvariga utanförskap och påbörja en resa tillbaka mot arbetsmarknaden och att åter igen bli en del av samhället.

Samtidigt visar resultaten att många av deltagarna, men inte alla, har behov av ett mer långvarigt stöd än de sex månader som Move On har kunnat erbjuda. Framöver kan det vara ett värde i att ha en mer individuellt anpassad inskrivningstid. Det är också viktigt att Move On har ett nära samarbete med övriga parter i samhället, vilka behövs för att individerna ska klara av att nå hela vägen tillbaka till arbete. Move On erbjuder efterstöd till deltagarna för att öka känslan av sammanhang och stöd samt för att skapa en mjukare övergång. När de nya kontakterna etablerats har det visat sig att endast ett fåtal utnyttjar möjligheten att få fortsatt stöd.

Betydelsen av relevanta metoder och kompetens

BIP-forskningen är världens största forskningsstudie med fokus på arbetslivsinriktade rehabilitering. Redan när ansökan till Move On skrevs fanns en kännedom kring grunderna i BIP-forskningen. Med utgångspunkt från vad vi har sett under vårt uppdrags genomförande är det utvärderarnas bedömning att BIP-forskningen stödjer den metodik som Move On har valt att arbeta efter. Vi kan också konstatera att deltagarnas berättelser bekräftar att Move On arbetar på ett sådant sätt att det gör en betydande skillnad i deltagarnas liv. I stället för att kämpa mot myndigheter och samhället får de en coach som tror på deras styrkor och på deras möjligheter att utvecklas mot arbete och egenförsörjning. Detta stärker individens mående, individens självförtroende och självkänsla samt i förlängningen också individens position i samhället och på arbetsmarknaden. I det långa perspektivet skapar det mervärden både för individen, parterna och samhället.

Move On-teamets sammansättning avseende både profession, kompetens och dynamik beskrivs från flera håll som en avgörande del för projektets framgång. Teamet

beskriver att de från projektledning fått tydliga ramar och relevant stöd och att de utifrån det fritt format verksamheten inom de ramarna. De har kunnat nyttja varandras erfarenheter och kompetenser och därmed skräddarsytt insatser för projektets deltagare. De har tillsammans lyckats att skapa ett för uppdraget effektivt team med stor tillit för varandras kunskaper.

Matchning mot arbete är förutsättning för ett lyckat resultat

Trots att målgruppen har en anställning är återgången till arbetslivet inte enkel. Deltagarna i Move On har en komplex problematik och har under lång tid varit sjukskrivna. Många har dessutom haft en lång tid innan den långvariga sjukskrivningen där de har mått dåligt och haft problem. Därmed tillhör deltagarna en målgrupp som behöver ett omfattande stöd för att lyckas återgå i arbete. För dessa personer räcker det inte enbart med motivationshöjande, hälsofrämjande och kompetenshöjande insatser. Individerna behöver även ett tydligt stöd i själva övergången tillbaka till arbete och studier, samt ofta ett fortsatt stöd för att klara av att behålla sin position på arbetsmarknaden eller för att klara av de studier som man har påbörjat. Dessa tankar bekräftas tydligt av BIP-forskningen, ReDO-metodiken och av grundläggande delar inom metoderna Supported Employment, IPS (Individual Placement Support) och Supported Education. Se mer information kring dessa metoder i bilaga.

Utifrån de resultat som projekt Move On har åstadkommit är det utvärderarnas bedömning att Move On lyckats att stödja deltagarna i deras utveckling mot återgång i arbetslivet utifrån grundtankarna i de metoder som beskrivits ovan. Resultaten signalerar dock att utvecklingen, för vissa deltagare, tar längre tid än vad som projektet inledningsvis bedömde. Utvärderarna anser därför att det är viktigt att stödet med matchning utvecklas ytterligare för att hela kedjan i individens rehabiliteringsprocess ska hålla ihop och fortskrida på ett effektivt sätt. När det gäller matchning till nästa steg kan det uppkomma situationer där Move On ska lämna över individen till en annan person och en annan organisation, vilken ska ansvara för den fortsatta stöttningen till individen på dennes väg mot återgång i arbete. Utvärderarna vill då påpeka att forskning och erfarenhet tydligt visar att byte av handledare/coach har en negativ effekt på en individs rehabiliteringsprocess. Det är därför viktigt att Move On, tillsammans med de parter som ska kopplas in i ”nästa steg” i individprocessen säkerställer samordning, samverkan och samarbete, så att individens utvecklingsprocess hela tiden är i centrum och blir så effektiv som möjligt. Det är bara när individen når hela vägen fram till en varaktig och hållbar lösning med egenförsörjning genom arbete som individen, parterna och samhället får de samhällsekonomiska vinster som är grunden för att varje individ ska kunna bidra till att vi får ett socialt och ekonomiskt hållbart samhälle. Då parallellprocesser ofta är gynnsamma skulle insatser från en arbetsförmedlare eller jobbcoach under aktivitetsfasen kunna vara det matchningsstöd som skulle kunna effektivisera rehabiliteringsprocessen ytterligare.

Återgång vs omställning

Deltagarna och projektpersonalen vittnar om att flertalet av de tidigare insatser som gjorts för att stödja deltagarnas återgång i arbete har varit fokuserade på att återgå till befintlig arbetsgivare och till den arbetsplats från vilken de blivit sjukskrivna. Under

aktivitetsfasen i Move On har det för vissa deltagare blivit tydligt att återgång till befintlig arbetsgivare inte är en framkomlig väg för att kunna bryta sjukskrivningen. Kartläggningen har gett svar på att arbetsgivaren, arbetsuppgifterna eller branschen inte bidrar till långvarig och hållbar hälsa för deltagaren.

I TCOs rapport *”Vägen från sjukskrivning till arbete – Så fungerar rehabiliteringen för långtidssjukskrivna tjänstemän”* ville en övervägande del av de långtidssjukskrivna, 84 procent, tillbaka till arbete, men bara hälften ville tillbaka till samma arbetsgivare och samma arbetsuppgifter. Detta speglar deltagarna i Move Ons situation.

Utvärderarna bedömer att uppsatta mål för projektet i första hand fokuserar på återgång i arbete, snarare än att individen kan behöva stöd i en omställningsprocess. Därför behöver analys av det faktiska resultatet i förhållande till beslutade mål ta hänsyn till att det för många handlar om en omställningsprocess, vilket sannolikt tar tid längre tid och påverkar den kortsiktiga måluppfyllelsen.

Resultat i förhållande till övergripande utvärderingsfrågor

I utvärderarnas uppdrag har det ingått ett antal övergripande utvärderingsfrågor, vilka har legat till grund för vårt arbete. Genomförda utvärderingsinsatser och redovisade resultat utgår i grunden från dessa frågor. Avslutningsvis gör vi därför en kort sammanställning utifrån respektive frågeställning.

Har ny kunskap, nya arbetssätt och samverkansmodeller byggts upp för den aktuella målgruppen?

Utvärderarna kan konstatera att den aktuella målgruppen många gånger hamnar i en situation där omvärlden har uppfattningen att de dels står relativt nära arbetsmarknaden eftersom de har en arbetsgivare. Dels att de får de stöd som de behöver eftersom arbetsgivaren i samarbete med Försäkringskassan har ansvaret för att driva individens rehabiliteringsprocess.

Det är utvärderarnas bedömning att projektet har bidragit till att öka medvetenheten och kunskapen om målgruppen i allmänhet och mer specifikt ökat kunskapen om målgruppens situation och behov. Därutöver har Move On byggt upp ett fungerande arbetssätt och modell för att stötta målgruppen, utifrån deras behov.

Har rehabilitering gjorts tillgänglig för målgruppen?

Under den inledande projektperioden fick projektet bedriva ett aktivt arbete för att informera och marknadsföra sin egen verksamhet. Inledningsvis var det inte helt lätt att få deltagare till projektet. Ju längre tiden har gått, dessutom mer har kännedomen om Move On ökat hos berörda parter, vilket också har lett till att fler deltagare har remitterats. Vid projektslut kan utvärderarna konstatera att det dessutom finns en kö av deltagare till den implementerade verksamheten.

Det är utvärderarnas bedömning är projekt Move On har arbetat aktivt för att informera om sin verksamhet och visa på vilka konkreta resultat som skapas när Move On stödjer individer i den aktuella målgruppen. Det är därför vår uppfattning att

relevanta rehabiliteringsinsatser gjorts tillgängliga för målgruppen genom det arbete som Move On har planerat, byggt upp och genomfört.

Har samverkan mellan berörda aktörer och den sjukskrivne förbättrats?

Många av deltagarna beskriver att det har befunnit sig i ett långvarigt och omfattande utanförskap innan de fick stöd från Move On. Även handläggare och representanter för arbetsgivare beskriver att målgruppen hamnar i ett vacuum, där de ofta inte får det stöd de behöver och inte har den kontakt med berörda parter som behövs.

Det är utvärderarnas bedömning att Move On har blivit en plattform och en part för att främja samverkan mellan den sjukskrivne och berörda aktörer. Samtliga parter (den sjukskrivne, handläggare på myndigheter, representanter för arbetsgivare) beskriver att Move On hjälper till både i det praktiska stödet till den sjukskrivne, men också hjälper till att skapa en positiv och fungerande samverkan. Därigenom kan hinder och konflikter undanröjas och istället skapas en positiv stämning och bra grund för att driva individens rehabiliteringsprocess vidare mot återgång i arbete. Oavsett om det sker hos befintlig arbetsgivare eller via en omställningsprocess där individen kan återgå i arbete hos en annan arbetsgivare.

Får individen ökad insikt i sin rehabiliteringsprocess?

Många av individerna i målgruppen mår mycket dåligt innan de kommer i kontakt med Move On. Samtidigt har de relativt låg kunskap om sin egen rehabiliteringsprocess samt att de hänger kvar vid sin anställning, trots att den till stor del ger en falsk trygghet.

Det är utvärderarnas bedömning att Move On hjälper individerna i målgruppen att förstå sin egen livssituation, hur välfärdssystemen fungerar samt visar på relevanta vägar framåt i livet. Därigenom bidrar Move On till ökad insikt och skapar även ökade förutsättningar för individen att fatta beslut om sin egen framtid.

Rekommendationer

Nedan lämnar utvärderarna sina rekommendationer, vilka vi hoppas ska bidra till diskussioner hos projektägare, berörda parter och projektet, så att den verksamhet som Move On har byggt upp under projektperioden kan utvecklas ytterligare när den implementeras och drivs vidare:

- Fortsätt att arbeta för att uppmärksamma målgruppen och dessa behov. Det har tydligt framkommit i intervjuer att målgruppen många gånger inte blir uppmärksammas i den omfattning som behövs, då det finns en uppfattning om att individer som har en arbetsgivare får det stöd som de behöver i sin rehabiliteringsprocess. Men individer med långvarig sjukskrivning på grund av komplexa behov hamnar ofta mellan stolarna, då varken arbetsgivare eller berörda parter har den kompetens och/eller de resurser som behövs för att ge den aktuella målgruppen ett effektivt stöd.
- För att skapa en hållbar insats behöver samordningsförbundet och berörda parter arbeta för att långsiktigt säkerställa ägarskap, finansiering, organisering och samverkan för en framtida Move On-verksamhet. Underlag för ett sådant arbete kan bland annat vara den samhällsekonomiska utvärdering som redovisas i denna rapport, vilken visar på vilka parter som får finansiell nytta av insatserna. Arbetet med att säkerställa en långsiktig och hållbar Move On-

verksamhet kan med fördel genomförs under det utvecklingsår som projektet kommer att ha inom Finsam under perioden mars till december 2023.

- Fortsätt att utveckla matchningsarbetet mot arbete och studier, utifrån BIP-forskningen och Supported Employment/Education. Målgruppen behöver ett långvarigt, sammanhållet och samordnat stöd både för att klara av återgång i arbete och för att i nästa steg klara av att hålla sig kvar på arbetsmarknaden. Här kan vi exempelvis lyfta behovet av en samordnande och coachande funktion i teamet, vilken kan finnas till stöd för både individen och arbetsgivaren under en längre tid efter att individen har återgått i arbete. Erfarenhet visar att detta är ett stöd som individen uppskattar, att det skapar trygghet och att det utnyttjas i liten omfattning. De räcker ofta med att individen vet om att stödet finns tillgängligt för att skapa en positiv effekt.
- Bygg upp rutiner för att följa upp utvecklingen hos deltagarna över tid. Det finns många goda signaler om att projektet ger ett bra stöd till deltagarna. Men eftersom individernas utvecklingsprocess i många fall tar längre tid än vad de kan vara inskrivna i Move On är det av stor vikt för ett fortsatt lärande och utveckling av arbetssätt att de mer långsiktiga effekterna identifieras. Har Move On byggt en så stabil grund och skapat så goda förutsättningar för individen, inklusive plan för fortsatt arbetslivsinriktad rehabilitering, att deltagaren kan klara av att fortsätta sin utveckling även efter att de har lämnat Move On? Vad är i så fall framgångsfaktorerna och vilka delar i individprocessen kan ytterligare utvecklas och stärkas? Detta är absoluta kärnfrågor, vilka den mer långsiktiga uppföljningen kan hjälpa till att besvara.
- Den aktuella målgruppen omfattar en större andel kvinnor än män. Utöver den volymmässiga skillnaden finns tydliga skillnader kring hur länge kvinnorna har varit sjukskrivna jämfört med männen innan de kommer till Move On. Det finns även skillnader i resultaten mellan gruppen kvinnor och gruppen män. Utvärderarna rekommenderar därför Move On att fortsätta med det aktiva jämställdhetsarbete som bedrivs och fördjupa den påbörjade jämställdhetsanalysen. Ett verktyg i denna analys och fortsatta arbete kan vara Genuskompassen. Utvärderarna rekommenderar dessutom att detta arbete och dessa diskussioner utvidgas för att omfatta även remitterande handläggare, då det verkar finnas skillnader mellan kvinnor och män i grunderna för hur bedömningen vid remittering till Move On görs. Detta är speciellt viktigt eftersom intervjuad personal hos berörda parter uppger att de anser att all bedömning och arbete med individerna i målgruppen görs utan skillnader mellan kvinnor och män – trots detta är kön en faktor som påverkar i vilken utsträckning som målgruppen får insatsen och vilket resultat som uppnås.

Avslutningsvis

Avslutningsvis vill utvärderarna tacka för förtroendet att genomföra uppdraget och den goda och transparenta samverkan som vi har haft med projektägare, styrgrupp, projektets personal och representanter för berörda parter. Vi önskar er även lycka till i ert fortsatta och viktiga arbete med att stödja grupper i samhället som är i behov av extra stöd för att kunna leva ett bra och självständigt liv.

Jonas Huldt

Charlotte Axelsson

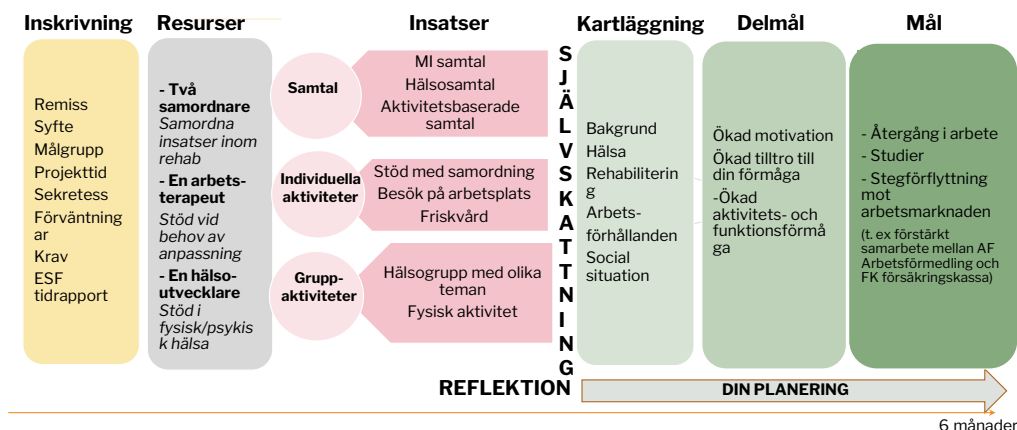
Payoff AB

LEDA20 AB

Bilaga

Processkarta

Nedan redovisas den processkarta som projekt Move On har tagit fram för att beskriva hur arbetet i projektet har bedrivits och vilka delar som ingått.

Underlag från myndighetsrapporter

Under arbetet med utvärderingen har vi tagit del av olika rapporter som myndigheter har tagit fram, utifrån det arbetslivsinriktade rehabiliteringsarbetet och att sjukskrivna individer ska få stöd att återgå i arbete. Nedan redovisar vi kort innehållet i rapporterna för att sätta arbetet i Move On i ett sammanhang.

I Försäkringskassans rapport, ”Samordning av rehabiliteringsinsatser” från 2022, framgår att det är Försäkringskassan som ansvarar för samordningen av rehabiliteringsinsatser för sjukskrivna. Det innebär bland annat att Försäkringskassan snarast ska kartlägga den försäkrades behov av rehabilitering och att åtgärder vidtas för att för att en effektiv rehabilitering ska ske. De tre viktigaste slutsatserna i rapporten är:

- Avdelningen för sjukförsäkringen på Försäkringskassan behöver förtydliga vad samordning är och vad som ingår i Försäkringskassans ansvar.
- Chefer på Avdelningen för sjukförsäkringen behöver ha kontinuerligt fokus på samordning.
- Handläggarnas förutsättningar att arbeta med samordning behöver förbättras genom att de får tillräckligt med tid och kompetens för att utföra sitt uppdrag.

Rapporten slår fast att begreppet samordning är otydligt i lagar och förarbete. På grund av detta finns en osäkerhet hos Försäkringskassans personal av vad samordning betyder och hur den ska uppnås. Samtidigt konstaterar rapporten att det i vägledningen till reformen för förstärkt rehabilitering från 2018 definieras att ”samordning av rehabiliteringsinsatser innebär att aktivt foga samman rehabiliteringsåtgärder så att de länkar i varandra, löper parallellt eller på annat sätt bildar en väl fungerande helhet”. Rapporten lyfter fram behovet av förtroendehöjande och motivationshöjande arbete, vilket idag inte finns definierat i Försäkringskassans styrande och stödjande dokument.

Rapporten "Samordning av rehabiliteringsinsatser" konstaterar även att det inte finns någon nationell modell för uppföljning, vilken utgår från de resultat som är kopplat till Försäkringskassans uppdrag, exempelvis återgång i arbete. De framgår även tydligt att handläggarna inte har tid och möjlighet att arbeta med samordnade insatser på det sätt som skulle behövas. I stället prioriteras deras tid att fokusera på bedömning av rätten till ersättning.

I rapporten "Förstärkt rehabilitering för återgång i arbete" från Inspektionen för Socialförsäkringen (IFS) 2021, konstateras att reformen med den förstärkta rehabiliteringen inte har blivit genomförd som det varit tänkt och att utformningen av reformen har gjort att arbetet inte har kunnat genomföras fullt ut. Rapporten konstaterar att "om berörda aktörer inte agerar på det sätt lagstiftningen och regeringen förutsätter finns en risk att sjukskrivna personer som behöver rehabiliteringsinsatser för att komma åter i arbete inte får tillgång till sådana insatser". Därför föreslår IFS bland annat att:

- Regeringen ska ta initiativ för att se till att arbetsgivare tar sitt rehabiliteringsansvar när en arbetstagare är sjukskriven samt att utreda hur Försäkringskassans tillsynsansvar ska vara utformat, vad det bör omfatta och hur samverkan mellan Försäkringskassan och Arbetsmiljöverket kan utvecklas
- Försäkringskassan ska utveckla arbetet med att följa upp och bedöma kvaliteten i de planer för återgång i arbete som myndigheten har tillgång till.

Försäkringskassan och Socialstyrelsen har under 2021 lämnat en gemensam rapport, "Utvecklingsinsatser för en bättre dialog mellan Försäkringskassan och hälso- och sjukvården – Slutredovisning av Försäkringskassans och Socialstyrelsens insatser för en mer ändamålsenlig sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess". Enligt rapporten är syftet att bidra till en mer ändamålsenlig sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocess för individen. I rapporten fokuseras däremot på att "de olika aktörernas roller inom sjukskrivnings- och rehabiliteringsprocessen".

Myndigheterna lyfter i rapporten fram tre områden där utvecklingsinsatser har gjorts:

- Samarbete för bättre försäkringsmedicinska underlag
- Bättre stöd och utveckling av hälso- och sjukvårdens försäkringsmedicinska arbete
- Strukturer och arbetsformer för dialog

Utvärderarna kan därmed konstatera att det finns mycket arbete som görs inom de områden som omfattar projekt Move Ons målgrupp och dessa individers problematik. Dessa rapporter har dock ett stort fokus på myndigheternas regelverk, definitioner av begrepp och hur olika typer av bedömningar ska göras. Däremot har rapporterna ett relativt litet fokus på vad som den sjukskrivna individen upplever för behov, vilka framgångsfaktorerna är för att individen ska kunna återgå i arbete samt hur resultaten av myndigheternas arbete ska följas upp i förhållande till målet med att den sjukskrivne ska återgå i arbete.

TCO har under 2022 tagit fram rapporten "Vägen från sjukskrivning till arbete – Så fungerar rehabiliteringen för långtidssjukskrivna tjänstemän". Den rapporten tar till skillnad från de ovanstående i stället sin utgångspunkt i individens situation och behov. Fokus är utifrån vad som är centralt för att individen snabbare ska kunna avsluta sjukskrivningen och börja arbeta igen. Rapporten bygger på enkätundersökning med långtidssjukskrivna tjänstemän.

I rapporten konstateras att individen anser att hen behöver ett utökat och mer aktivt stöd både från arbetsgivaren och Försäkringskassan. En övervägande majoritet av de långtidssjukskrivna, 84 procent, vill tillbaka till arbete, men bara hälften vill tillbaka till samma arbetsgivare och till samma arbetsuppgifter.

Förslagen i rapporten är att:

- Öka drivkrafterna för arbetsgivare.
- Säkerställ att Försäkringskassan blir mer aktiv.
- Ändra reglerna för sjukförsäkringen så att sjukskrivna får den medicinska och arbetslivsinriktade rehabilitering som de behöver.

Underlag från forskning

BIP-forskning

Världens största forskningsprojekt och progressionsstudie inom arbetslivsinriktad rehabilitering har genomförts av Vaeksthusets forskningscenter och Aarhus University i Danmark. Forskningsstudien heter Beskaeftigelses Indikator Projekt (BIP). BIP-studien omfattar systematisk mätning av ca 4 000 arbetslösa individers utveckling mot arbete avseende elva indikatorer samt att även ett stort antal handledare/coacher har intervjuats och löpande fått svara på frågor kring; Jobbsökningsbeteende, Kunskap om arbetsmarknaden, Koncentrationsförmåga/instruktionsförståelse, Individens tro på att få jobb, Handläggarens tro på att individen får jobb, Målmedvetenhet, Förmåga att skapa kontakt, Samarbetsförmåga, Stöd från nätverk, Hantering av vardagen samt Hälsa och hantering av hälsa. Studien pågick under fyra år och forskningsstudiens frågor ställdes löpande till arbetssökande och individer var tredje månad, vilka även kompletterades med samtal och intervjuer.

De viktigaste huvudresultaten i BIP-forskningen är.

- Det är viktigt att sätta in insatser så snart det är möjligt. Utan stödinsatser går individens utveckling till och med bakåt.
- Jobbfokuserade insatser, exempelvis praktik och att söka jobb, skapar bäst progression mot arbetsmarknaden. Kompetenshöjande, sociala, medicinska och hälsorelaterade insatser skapar inte på egen hand en progression mot arbetsmarknaden, utan bara i kombination med jobbfokuserade insatser.
- Kombinerade insatser, där jobbfokuserade insatser kombineras med exempelvis kompetenshöjande och hälsofrämjande insatser, ökar individens progression ytterligare.
- Kontinuerligt stöd, utan byte av handledare/coach skapar bättre progression jämfört med om handledare byts ut.
- Handledare/coach med stor tro på individens/målgruppens möjligheter till utveckling skapar större progression jämfört med stöd från handledare som inte har lika stor tro på individens utveckling.
- Ett långvarigt och strukturerat stöd till individen, vilken fortsätter även efter att individen har tagit steget vidare till studier och arbete, bör säkerställas. Detta stöd bör även kompletteras med stöd till arbetsgivare och utbildare, för att öka individens möjligheter att hållbart lyckas inom studier och/eller arbete.

Arbetet i projekt Move On har inte utformats utifrån vad som framkommit i BIP-forskningen. Däremot bekräftar BIP-forskningen det arbetssätt som Move On använder sig av. Exempelvis finns starka argument för att individuellt stöd utformat enligt metoderna för Supported Employment och Supported Education är effektiva sätt att

stödja individer i utsatta målgrupper till ökad anställningsbarhet och egenförsörjning genom arbete. Det är därmed utvärderarnas bedömning att det finns tydliga kopplingar mellan Move On-metodiken och de indikatorer som lyfts fram inom BIP. Detta signalerar i sin tur på att metodiken i Move On har bra förutsättningar att bidra till att det skapas goda och effektiva resultat för individerna.

ReDO®- metoden

Behandlingsprogrammet ReDO har sin grund i ett forskningsprojekt vid Lunds universitet som syftade till att utveckla och utvärdera ett arbetsrehabiliteringsprogram för kvinnor med stressrelaterad ohälsa. ReDO®-metoden är ett arbetsterapeutiskt kunskapsbaserat gruppbehandlingsprogram, utvecklat av professor Lena-Karin Erlandsson. ReDO syftar till att genom att tydliggöra vardagens aktiviteter och hur de samverkar och hur de påverkar hälsan. Detta för att ge deltagarna bättre förutsättningar för och kraft att hantera sin vardag och förbättra eller bibehålla sin hälsa.

Metoden syftar till vardagshälsa och återgång i arbete och långsiktig hållbarhet av resultaten. Målgruppen är vuxna kvinnor och män i behov av att förändra sin vardag till förmån för bättre hälsa.

De viktigaste delarna i ReDO® är:

- att i grupp ge deltagarna redskap för att själva analysera sin vardag, att identifiera styrkor och svagheter samt på egen hand sätta upp mål och formulera strategier för förändring.
- att ge deltagarna en förståelse för dynamiken i görandet och vardagen, förmedla nya begrepp och ord för att deltagarna själva ska förstå och kunna förklara hur deras vardag, det som de gör men också inte gör, påverkar deras hälsa.
- att deltagarna ska kunna ta till sig en ny kunskap och redskap för att själva kunna hantera sin vardag. Därmed är syftet med ReDO® att skapa en långsiktig förbättrad och bibehållen hälsa.
- att ge den enskilde deltagaren stöd och redskap för att kommunicera sina behov, mål och strategier med till exempel arbetsgivare, läkare, familj och vänner.

Arbetet i projekt Move On har precis som i ReDO utformats utifrån deltagarnas egna insikter om styrkor och svagheter och den tydliga kopplingen mellan beteende och varaktig förmåga till förändring samt bibehållen hälsa.

Utvärderarnas bedömning är att det precis med BIP finns tydliga kopplingar mellan Move On-metodiken och ReDO. Och att ReDO-metodiken står bakom resultatet kring långsiktighet och hållbarhet som deltagarna uttrycker.

ACT (Acceptans and Commitment Therapy)

Ett viktigt verktyg i projektets arbete och en grund är metoden ACT (Acceptans and Commitment Therapy). ACT är en utveckling av Kognitiv Beteende Terapi som uppmärksammats i Sverige sedan drygt 10 år. Intresset för ACT ökar inom vården, psykiatri, psykoterapi, skolan och organisationsvärlden. Metoden utövas i projekt Move On både individuellt och i grupp men med ett bredare perspektiv och inte behandling. Projektpersonalen arbetar med ett holistiskt perspektiv på hälsa vilket innebär att hänsyn tas till flera aspekter i hälsosamtal och rådgivning, såsom sömn, kost, fysisk aktivitet, stress, relationer, tankar och beteendemönster.